

**Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue
Västra Nylands välfärdsområde**

Etukäteen esitetyt kysymykset

**Vammaispalvelujen
asiakastilaisuus 25.11.2025**

Timo Hokkanen

Kysymykset 1 +2

- Miten luottamuksensuoja huomioidaan muutettaessa siirtymäajan päätyttyä kumotun lain mukaisia päätöksiä uuden lain mukaisiksi. Kumotun lainkin mukaiset palvelupäätökset ovat perustuneet palvelutarpeeseen, eikä siirtymäsäännösten edellyttämä siirtopäätös voi tarkoittaa automaationa heikennyksiä, että palvelutarve katsotaankin hyvin kevyellä kynnyksellä yhtäkkiä pienemmäksi.
 - Yksilökohtaisesti arvioidaan palvelukokonaisuus uudelleen. Uuden lainsäädännön mukaisesti on otettava huomioon ensisijaisen lainsäädännön palvelut, jotka voivat olla osa palvelukokonaisuutta. Kategorisia tasoheikennyksiä ei tehdä, vaan jokaiselle arvioidaan uuden lainsäädännön mukainen palvelukokonaisuus
- Uuden lain myötä vahvistetaan lasten oikeutta saada aiemman lain palveluasumisen mukaista palvelua. Uuden lain säätämiseen johtaneessa hallituksen esityksessä (HE 191/2022) todetaan, että kotiin järjestettäviä lapsen asumisen tukeen sisältyviä palveluita on tarvittaessa järjestettävä ympäri vuorokauden. Onko Hyvinvointialueella määrittelyitä milloin näin vahvaa tukea on järjestettävä?
 - Hyvinvointialueella ei ole määrittelyä, vaan kyseessä on yksilötapaukset ja yksilökohtainen arviointi.

Kysymykset 3 + 4

- Miten vammaispalvelujen asiakkuusprosessi asiakassuunnitelmiseen etenee yhteydenoton jälkeen? Mistä voisin saada lisätietoa, mitä asiakassuunnitelmaan tulisi kirjata?
 - Asiakassuunnitelma on suunnitelma niistä palveluista ja tukitoimista, joita vammaisen henkilö tarvitsee. Tarkoitus on, että asiakassuunnitelmasta käyvät riittävän yksityiskohtaisesti ilmi ne henkilön yksilölliseen toimintakykyyn, elämäntilanteeseen ja palvelutarpeeseen liittyvät seikat, joilla on merkitystä palvelujen sisällöstä, järjestämistavasta ja määrästä päätettäessä. Lisätietoja THL:n verkkosivuilta [Asiakassuunnitelma - THL](#)
- Missä vaiheessa on kilometrikukkarokokeilu ja sen sovellustesti on? Onko käyttäjäkokemukset kerätty sekä autoilijoilta että asiakkailta? Miten myönnetty km määritellään? Tuleeko tämä yleiseen käyttöön?
 - Eurokukkaron pilotti on edelleen käytössä ja kokemuksia on kerätty sekä käyttäjiltä että kuljetuksen tuottajilta. Eurokukkaro pyritään saaman laajempaan käyttöön vuoden 2026 alusta lähtien. Kilometrien myöntämiseen on suunniteltu osoitepohjaisia perusmatkoja asuinpaikan mukaan joita täydennetään asiakkaiden henkilökohtaisten tarpeiden mukaisesti.

Kysymys 5

- On hienoa, että tiedostatte vammaissosiaalityön käsittelyaikojen olleen koko hyvinvointialueen toiminta-ajan pidemmät kuin laissa on edellytetty. Ratkaisuna esitetään sosiaalipalvelujen keskitetyn neuvonnan prosessien kehittämistä myös vammaissosiaalityön toiminnan osalta. Onko sosiaalipalvelujen keskitetyllä neuvonnalla osaamista toimia erityislain piirissä olevien asiakkaiden ja päätösten kanssa? Kertomanne ”Asiakkaiden ohjautuminen viimesijaiseksi tarkoitettuun vammaispalveluun on ollut hallitsematonta” jää epäselväksi. Asiakasnäkökulmasta ohjat ovat olleet hyvinkin tiukalla ja palveluihin pääsy on ollut haastavaa.
 - Sosiaalipalvelujen neuvonta edesauttaa asiakkaiden ohjautumista ja myös erityispalveluihin. Käsittelyajoissa pysytään 84 % tapauksista säädetyn lain puitteissa. Noin 10 % asiakastapauksissa käsittelyajat ovat pidentyneet, mikä osaltaan on aiheutunut uudesta lainsäädännöstä ja sen opettelusta sekä jo palvelussa olevien asiakkaiden palvelukokonaisuuksien uudelleen arvioinnista.

Kysymykset 6 + 7

- Saadaanko Toivetaksi/parastaksi vaihtoehto takaisin?
Paikallisen toimijan käyttäminen ilta- ja viikonloppuajoissa laskisi kustannuksia kun luokseajokorvausta ei tarvittaisi. Kustannusneutraali vähintäänkin. Vähentäisi häiriökysyntää. Asiakaskokemus paranisi kun voi luottaa pääsevänsä ajoissa sinne, minne menee. Vaikka yöllä keikalta kotiin.
 - Kuljetuspalveluissa kaikki sopimuskuljettajat ovat sitoutuneita tuottamaan palvelua sopimuksen mukaisesti ja asiakkaiden profiilitietojen mukaisesti. Erillisiä toivetakseja tai kuljettajia ei tarvita nykyisessä järjestelytavassa, ellei siihen ole jotain erityisen painavaa syytä. Esimerkiksi Kommunikaatiovaikeudet tai muu yksilöllinen tilanne, mikä vaikeuttaa kuljetuksen toteutumista, voi antaa oikeuden vakiotaksin ja –kuljettajan käyttöön.
- Asiakaskokemusta voidaan parantaa nimeämällä OmaVampa, joka tuntee asiakkaansa tilanteen ja kulkee rinnalla eri elämänvaiheissa. Saadaanko toteutettua?
 - Mikäli tarkoitetaan omatyöntekijää, niin nykyisellä resurssoinnilla ei saada toteutettua kaikille asiakkaille. Säännöllisiä tapaamisia yritetään saada järjestymään, mutta nykyisellä resurssoinnilla se ei ole mahdollista toteuttaa tiheällä aikavälillä.

Kysymykset 8, 9, 10

- Arvioivatko hyvinvointialueet asiakkaidensa saamat palvelut hakijan vai alueen rahatilanteen perusteella? Ts. voiko henkilö muutettuaan toiselle alueelle menettää ison osan hänelle aiemmin myönnettyistä avuista ja joutuu aloittamaan byrokratiaprosessin ihan alusta toisen hyvinvointialueen asukkaana?
 - Asiakkaiden palvelutarve arvioidaan aina yksilöllisesti. Uusi hyvinvointialue voi arvioida muuttavan asiakkaan palvelutarpeen uudelleen.
- Miksi sote matkojen omavastuu laskut pitää kierrätyä Vammaispalvelun kautta? Vaikuttaa kyyläämiseltä?
 - Palvelun järjestäjän vastuulla on omavastuumaksujen kerääminen.
- Kuka siinä hyötyy kun taksi pitää tilata 1h aikaisemmin? Ku taksi voisi tulla heti. Molemmat siis odottavat ja ko. taksi ei voi ottaa muita asiakkaita.
 - Kuljetusten tilaamisaika on määritelty yhden tunnin mittaiseksi kuljetuksen järjestämistä varten. Kuljetus pystytään tällöin järjestämään asiakkaalle varmemmin sovittuun aikaan ja tarvittava ajoneuvo pystytään järjestämään asiakkaan tarpeen mukaisesti esimerkiksi apuvälineiden käyttäjille

Kysymys 11

- Laaditaanko jokaiselle vammaispalvelujen asiakkaalle palvelu- tai asiakassuunnitelma? Milloin tulee tarve vammaispalvelulle, jos sosiaalihuollon palvelut ei riitä, kertokaa esimerkki, niin ymmärtäisi asian eikä hakisi turhaan
 - Kyllä, vammaispalvelujen myöntäminen perustuu asiakkaan palvelutarpeen arviointiin. Palvelutarpeenarvioinnissa ilmenevä tarve vammaispalveluille kirjataan asiakassuunnitelmaan, missä kuvataan tarpeeseen myönnettyt palvelut ja niiden toteuttamiseen liittyvät keskeiset asiat. Vammaispalvelulaissa on määritelty asiakkaat ja tilanteet, joiden perusteella henkilö voi olla oikeutettu vammaispalveluihin. Jokaisen asiakkaan tilannetta arvioidaan yksilöllisesti.

Kysymys 12

- Kysymykseni koskee liikkumisen tuen palveluja. On liikkeellä mitä ihmeellisempiä huhuja ja siksi olisi hyvä saada selvennystä, mitä on tulossa. Esim. huhu kuljetuksista toimintakeskuksiin. Taksikyydit oltaisiin lopettamassa, pitääkö tämä paikkansa. Jos asuu "syrjäkylillä", missä ei ole julkista liikennettä, niin kävelen yli 10 km? Entä harrastukset toisella paikkakunnalla, jos samaa lajia ei löydy omalla paikkakunnalla ja julkista liikennettä ei ole. Kyllähän harrastukset on elämän laadun kannalta tosi tärkeitä asioita. Niiden puuttuminen laskee elämänlaatua huomattavasti ja saattaa tulla jatkossa paljon kalliimmaksi, kuin kuljetukset.
 - Kuljetukset toimintakeskuksiin ovat osa asiakkaan palvelua ja niitä ei olla lopettamassa. Harrastuksiin liittyvät matkat arvioidaan osana liikkumisen tuen yksilöllistä palvelutarpeen arviointia.

Kysymys 13

- Valvira ja Avi ovat huomauttaneet lukuisia hyvinvointialueita asiakasohjausryhmien (aso, sas, sap) käyttämisestä lainvastaisesti sosiaalihuoltoasioiden todellisena päätöksentekuelimenä, viranhaltijoiden ylitse. Lähes kymmenen luvn-alueen sosiaalityöntekijää on viimeisen kahden vuoden ajan todennut, että sas-ryhmät ohjaavat todellista päätöksentekoa vanmaispalveluissa ja palveluiden myöntämiseen vaikuttaa merkittävästi sas-ryhmän suostumus myöntää palvelu. Länsi-Uusimaalaisten asiakkaiden oikeusturvan kannalta on oleellista tietää: ovatko asiakkaille annettavat päätökset todellisuudessa sas-ryhmän ohjaamia "suosituksia", joista viranhaltijoita kehoitetaan olemaan poikkeamatta?
Jos eivät ole, miksi lukuisat sosiaalityöntekijät kokevat asian näin?
- SAS-työryhmän tehtävänä on huolehtia tasapuolisesta kohtelusta koko hyvinvointialueella sekä ohjata asiakkaille soveltuvia palveluntoteuttajia. SAS-työryhmä on työntekijän tuki, josta hän saa lisätietoa, asiantuntemusta sekä suosituksen palvelujen järjestämisestä. Yksittäinen sosiaalityöntekijä tekee kuitenkin oman harkintansa puitteissa viranhaltijana päätöksen.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue
Västra Nylands välfärdsområde

Kiitos, tack!

Seuraa meitä sosiaalisessa mediassa:

[Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue](#)

[@luhyvinvointialue](#)

[Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue](#)

[@LUhyvinvointi](#) [@LUpelastus](#)

[Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue](#)